

ARBETSMILJÖLEDNING I PROJEKTVERKSAMHETEN

BORGGA PLÅT AB

Fastställt av:	ANPA
Datum:	2020-06-08
Revisionsnummer:	20-2
Gäller från:	2020-07-01

Innehåll

---

1. Revisionsförteckning	3
2. Inledning	4
2.1. Omfattning	4
2.2. Regelverksstruktur	4
2.3. Ansvar för arbetsmiljön	6
3. Policy	7
3.1. Allmän byggarbetsmiljöpolicy	7
3.2. Mål för arbetsmiljöarbetet	7
3.3. Olycks-, tillbuds- och avvikelserapporter	7
3.4. Byggarbetsmiljösamordning	7
4. Huvudprinciper utförande	8
4.1. Anbudsprocessen	8
4.2. Planering	8
4.3. Projektering	10
4.4. Utförande	11

1. Revisionsförteckning

Nr.	Datum	Revisions- nummer	Bearbetad av:	Fastställd av:	Kommentar:
1.	2020-03-03	20-1	ANPA	ANPA	Första upplagan
2.	2020-05-07	20-2	ANPA	ANPA	Förtydligande gällande arbetsmiljöansvaret
3.	2020-06-08	20-3	ANPA	ANPA	Flera olika justeringar efter genomgång i arbetsgrupp
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

2. Inledning

2.1. Omfattning

Detta ledningssystem omfattar arbetsmiljöarbetet i *projektverksamheten* i Borga Plåt AB. Ledningssystemet redogör för hur arbetsmiljöområdet skall bedrivas, och vilka dokument och policys som är styrande för arbetsmiljöarbetet inom *projektverksamheten*.

I *Projektverksamheten* utförs främst byggentreprenader med uppförande av stålhallar som huvudinriktning. Policyn omfattar både utförande- och totalentreprenader.

2.1.1. Förutsättningar

Byggentreprenader är förknippade med många säkerhets- och arbetsmiljörisker. Verksamheten berörs också av omfattande lagstiftning, förordningar, föreskrifter och branschöverenskommelser inom hälso- och skyddsfrågor. Allt detta innebär att ett stort fokus på säkerhet och arbetsmiljö är ett absolut måste inom *projektverksamheten*.

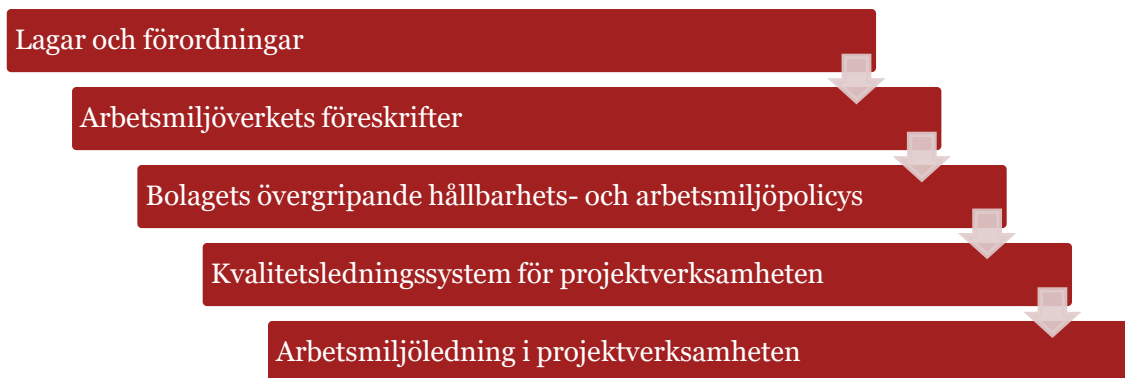
2.1.2. Syfte

Syftet med detta dokument är att skapa överblick och förståelse för de regler som finns inom arbetsmiljöområdet och som har påverkan på *projektverksamheten* inom Borga. Dokumentet innehåller utöver policys och mål; huvudprinciper och instruktioner för hur *projektverksamheten* ska utföras inom ramen för arbetsmiljöområdet.

Detta ledningssystem tillgängliggörs både för interna som externa intressenter.

2.2. Regelverksstruktur

Arbetsmiljöområdet inom *projektverksamheten* styrs av följande regelverk:

2.2.1. Lagar och förordningar

De lagar och förordningar med särskild betydelse för *arbetsmiljöledning i projektverksamheten* är:

I **arbetsmiljölagen** (AML, 1977:1160) finns regler om skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga om att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsmiljölagen innehåller grundläggande bestämmelser om bland annat ansvar för den som låter utföra ett byggnadsarbete, ansvar för dem som medverkar i planering och projektering samt för byggarbetsmiljösamordning.

Arbetsmiljölagen kompletteras av **arbetsmiljöförordningen** som bland annat innehåller bestämmelser om skyddsombud och skyddskommittéer. I arbetsmiljöförordningen bemyndigas Arbetsmiljöverket att ge ut föreskrifter.

2.2.2. Arbetsmiljöverkets föreskrifter

De föreskrifter som har särskild betydelse för *arbetsmiljöledning i projektverksamheten* är:

Anv. av arbetsutrustning	Arbetsplatsens utformning	Typ av arbete	Kemiska arbetsmiljörisiker	Fysikaliska arbetsmiljö-risker	Organisatoriska och psykosociala arbetsmiljörisiker	Individinr. Föreskrifter
Användning av arbetsutrustning AFS 2006:4	Arbetsplatsens utformning AFS 2009:2	Byggnads- och anläggningsarbete AFS 1999:3	Blybatterier AFS 1988:4	Artificiell optisk strålning AFS 2009:7	Anteckningar om jourtid, övertid och mertid AFS 1982:17	Medicinska kontroller i arbetslivet AFS 2019:3
Användning av traktorer AFS 2004:6	Skydd mot skada genom fall AFS 1981:14	Smältsvetsning och termisk skärning AFS 1992:9	Gaser AFS 1997:7	Buller AFS 2005:16	Arbetsanpassning och rehabilitering AFS 1994:1	Användning av personlig skyddsutrustning AFS 2001:3
Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar AFS 2003:6	Skydd mot skada genom ras AFS 1981:15		Första hjälpen och krisstöd AFS 1999:7	Elektromagnetiska fält AFS 2016:3	Ensamarbete AFS 1982:3	Gravida och ammande arbetstagare AFS 2007:5
Användning och kontroll av trycksatta anordningar AFS 2017:3	Skylltar och signaler AFS 2008:13		Kemiska arbetsmiljörisiker AFS 2019:9	Vibrationer AFS 2005:15	Första Hjälpen och krisstöd AFS 1999:7	Minderårigas arbetsmiljö AFS 2012:3
Användning av lyftanordningar AFS 2006:6			Kvarts – stendamm i arbetsmiljön AFS 2015:2		Organisatorisk och social arbetsmiljö AFS 2015:4	
Maskiner AFS 2016:10					Systematiskt arbetsmiljöarbete AFS 2001:1	
Stegar och arbetsbockar AFS 2004:3					Väld och hot i arbetsmiljön AFS 1993:2	
Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar AFS 2006:7						
Användning av truckar AFS 2006:5						

2.2.3. Bolagets övergripande hållbarhets- och arbetsmiljöpolicy

Hållbarhetspolicy omfattar ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet, varav det sista bland annat omfattar arbetsmiljöfrågor. Hållbarhetspolicy fastställer att Borga ska:

- Bedriva ett systematiskt arbete kring byggarbetsmiljöfrågor i våra byggprojekt.
- Göra allt som står i vår makt att förebygga trakasserier på våra arbetsplatser.
- Säkerställa att våra leverantörer efterlever Borgas uppförandekod.

Den övergripande arbetsmiljöpolicy fastslår att företagets vision inom arbetsmiljöområdet är att vara en förebild i vad som gäller arbetsmiljö och säkerhet. Målet är att överträffa externa krav och vi betraktar lagstiftningen som en nedersta gräns för vårt arbetsmiljöarbete. Vi uppmanar våra medarbetare, kunder och samarbetspartners att ha höga förväntningar på Borgas arbete inom arbetsmiljöfrågor. Detta skall uppnås genom:

- En stark säkerhetskultur – säkerheten kommer först
- Tydlig struktur och systematik – arbetsmiljöarbetet ska vara lätt att förstå och följa
- Hög kompetens – genomförande av nödvändiga utbildningsinsatser

Inom ramen för bolagets övergripande arbetsmiljöpolicy ryms även bland annat:

- Arbetsmiljökommitténs uppdrag
- Årlig plan för arbetsmiljö, mångfald och jämställdhet
- Bolagets övergripande krishanteringspolicy

2.2.4. Kvalitetsledningssystem för projektverksamheten

Projektverksamheten bedrivs inom ramen för ett kvalitetsledningssystem i enlighet med ISO 9001. Ledningssystemet beskriver vilken metodik och vilka verktyg som används för att uppnå en kontinuerligt hög kvalitet och ständiga förbättringar i projektverksamheten. Exempel på sådana verktyg är avvikelse- och dokumenthanterings-systemen som även nyttjas i arbetsmiljöarbetet.

2.2.5. Arbetsmiljöledning i projektverksamheten

Detta ledningssystem i omfattning enligt kapitel 2.1 i detta dokument, och som bland annat innehåller **rutinbeskrivningar**, **instruktioner** och **checklistor** för skydds- och arbetsmiljöarbetet.

2.2.6. Dokumenthantering

Rutinbeskrivningar, mallar och checklistor upprättas i enlighet med företagets *dokumentstyrningsregler* och lagras i *projektverksamhetens* dokumenthanteringssystem *Borga Docs*.

2.3. Ansvar för arbetsmiljön

2.3.1. Arbetsmiljöansvar för byggarbetsplatsen.

Byggherrens arbetsmiljöansvar regleras i arbetsmiljölagen (AML) kap 3 § 6 samt i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 1999:3). Ansvaret omfattar bland annat utse byggarbetsmiljösamordnare och se till att en arbetsmiljöplan för entreprenaden upprättas innan byggarbetsplatsen etableras.

Byggherren kan enligt AML § 7c skriftligen avtala bort att de uppgifter som avses i AML 6 § och i de anslutande föreskrifterna till en uppdragstagare som får i uppdrag att självständigt ansvara för planering och projektering eller för arbetets utförande.

Borga kan överta arbetsmiljöansvaret om det gäller en totalentreprenad, under förutsättning att Borga står för den övergripande samordningen av projekteringen, samt även åtar sig ansvaret för BAS-P och gärna också för BAS-U (kriterier för åtagande av arbetsmiljösamordning enl. avsnitt 2.3.2). Ett övertagande av arbetsmiljöansvaret ska göras med gällande mall och godkännas av arbetschefen.

För att överlåtelser ska vara giltiga förutsätts att Borga tar över alla de uppgifter som motsvarar ansvaret och får utföra dessa uppgifter självständigt, samt att avtalet är skriftligt. Även om byggherren har överlåtit ansvaret för byggarbetsmiljön, har byggherren ett visst kontroll- och tillsynsansvar.

2.3.2. Byggarbetsmiljösamordning (BAS-U och BAS-P)

En byggarbetsplats innebär ofta att flera olika entreprenörer jobbar sida vid sida. Det betyder att arbetena behöver samordnas så att det inte skapas risker för varandra. Ansvaret för samordningen ligger på den byggarbetsmiljöansvarige, som till sin hjälp utser byggarbetsmiljösamordnare.

Byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering (BAS-P) ansvarar för att upprätta en projektanpassad arbetsmiljöplan med åtgärder för alla identifierade risker. Arbetsmiljöplanen överlämnas sedan till *Byggarbetsmiljösamordnare för utförande* (BAS-U) som i sin tur anpassar den så att den kan fungera under utförandet.

2.3.3. Fast driftställe

2.3.3.1. Samordningsansvar på fast driftställe

När entreprenadarbeten utförs på ett fast driftställe/arbetsplats så har beställaren ett ansvar för samordningen av arbetsmiljöarbetet mellan den fasta verksamheten och entreprenadens arbeten. På entreprenörens sida hanteras denna samordning av BAS-U.

2.3.3.2. Brandskyddsansvar

Fasta driftställen/arbetsplatser skall enligt *Lagen om skydd mot olyckor (2003:778)* bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete, vilket samordnas av utsedd brandskyddsansvarig. På entreprenörens sida hanteras denna samordning av BAS-U.

3. Policy

3.1. Allmän byggarbetsmiljöpolicy

Borgas byggarbetsplatser ska präglas av en god arbetsmiljö, en öppen och fördomsfri inställning samt lika förutsättningar för alla. Vi har alla ett kollektivt ansvar att uppträda i enlighet med gällande lagar och regler samt bolagets värderingar, policys och instruktioner. De övergripande kraven för projektverksamheten är:

- Planering av arbetsmiljöinsatser ska vara en prioriterad del i uppstarten av varje projekt. En rimlig, projektspecifik tidsplan ska alltid upprättas vilken ska medge en säker arbetsmiljö och förebygga uppkomsten av onödiga stressmoment och risker.
- Alla medarbetare som berörs av projektverksamheten ska ha rätt utbildning, samt vara engagerade och motiverade att arbeta med säkerhet som prioriterad fråga.
- Alla som verkar i utförandet av Borgas projekt, anställda eller anlitate, ska känna till och följa den arbetsmiljöplan och de ordnings- och skyddsregler som gäller på byggarbetsplatsen.

3.2. Mål för arbetsmiljöarbetet

För att mäta och följa upp måluppfyllnaden inom arbetsmiljöarbetet i *projektverksamheten* används nedanstående nyckeltal. Aktiviteter för att nå målen beslutas inom ramen för det löpande arbete som utförs av bolagets arbetsmiljökommitté.

Nyckeltal	Mätmetod	Mål
Antal olyckor	Olycks-/tillbudsrapporter	Inga olyckor
Antal tillbud	Olycks-/tillbudsrapporter	Inga tillbud

3.3. Olycks-, tillbuds- och avvikelserrapporter

Olycks- och tillbudsrapporter registreras i *projektverksamhetens* system för avvikelshantering, i syfte att säkerställa ett arbetssätt där förbättrande åtgärder planeras och genomförs vid behov.

I avvikelshanteringssystemet rapporteras även avvikelser som processavvikelser och kvalitetsbrister samt kundreklamationer och rena förbättringsförslag.

3.4. Byggarbetsmiljösamordning

Borga kan åta sig byggarbetsmiljösamordning under förutsättningarna angivna i nedanstående tabell:

	BAS-P	BAS-U
Utförande-entreprenad	Borga åtar sig BAS-P då sidoentreprenörers arbeten före och efter Borgas etablering är begränsade, exempelvis elektrikers inkoppling av Borga monterad belysning. ➡	OK att åta sig BAS-U.
	Borga åtar sig inte BAS-P. ➡	Bedömning av arbetschefen ifrån fall till fall.
Total-entreprenad	Borga åtar sig BAS-P då sidoentreprenörers arbeten före och efter Borgas etablering är begränsade, exempelvis markarbeten (då Borgas entreprenad omfattar grunden). ➡	Borga åtar sig med fördel BAS-U.
	Borga åtar sig inte BAS-P. ➡	Ej OK att åta sig BAS-U.

OBS! Senast vid startmötet ska det vara klarlagt vilka som utses till arbetsmiljösamordnare.

4. Huvudprinciper utförande

Detta avsnitt innehåller riktlinjer som styr hur arbetsmiljöarbetet inom *projektverksamheten* ska bedrivas samt huvudprinciper för hur rutiner, instruktioner och andra styrande dokument ska utformas.

4.1. Anbudsprocessen

Arbetsmiljöaspekter skall värderas redan i anbudsprocessen så att nödvändiga åtgärder och eventuella åtaganden, från Borgas eller beställarens sida, kan beaktas redan i kontraktshandlingarna.

Detta kan exempelvis omfatta:

- Arbetsplatsens förutsättningar
- Den önskade tidsplanen
- Den tänkta planlösningen

4.2. Planering

I planeringsskedet ska projektledaren (uppdragsansvarig) definiera organisation, ansvarsområden, tidplan, mötesstruktur med mera för projektet, vilket också omfattar arbetsmiljöaspekter.

Arbetet ska planeras så att olika verksamheter inte sammanfaller i tid och rum på ett sådant sätt att risk för ohälsa eller olycksfall uppkommer. Tidsplaneringen är särskilt viktig om byggtiden är kort i förhållande till arbetenas omfattning.

4.2.1. Arbetsmoment i planeringsfasen som omfattar arbetsmiljö

- Upprättande av KMA-plan och KMA-pärm
- Upprättande av för projektet relevanta kontrollplaner
- Definition av projektets organisation och framtagande av kontaktlistor
- Genomförande av riskanalyser med åtgärder till arbetsmiljöplanen
- Upprättande arbetsmiljöplan (om Borga är BAS-P)
- Eventuell förhandsanmälan till Arbetsmiljöverket

4.2.2. Kvalitets-, miljö och arbetsmiljöplan (KMA-plan)

Byggbranschens standardvillkor *Allmänna Bestämmelser* ställer krav på att entreprenören ska upprätta en kvalitetsplan och en miljöplan i varje projekt. Borga har valt att slå ihop hanteringen av dessa planer och komplettera dessa med arbetsmiljöaspekterna till en så kallad KMA-plan.

Syftet med KMA-planen är att redovisa Borgas styrningsmetoder inom kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöfrågor, så att beställare och andra intressenter kan verifiera hur Borga arbetar.

4.2.2.1. KMA-planens omfattning

Under området **kvalitet** beskrivs hur Borga arbetar med att upprätthålla kvaliteten i projektverksamheten och hur vi arbetar med ständiga förbättringar. Kvalitetsavsnittet i KMA-planen hänvisar till Borgas *Kvalitetsledningssystem för projektverksamheten*.

Under området **miljö** beskrivs hur Borga arbetar med miljöfrågor i projektverksamheten. Området omfattar området klimatpåverkan (ekologisk hållbarhet), återvinning/källsortering, materialval samt kemikaliehantering.

Under området beskrivs hur Borga arbetar med arbetsmiljöfrågor på ett generellt plan inom projektverksamheten, och vilka åtgärder som genomförs i det specifika projektet. **Arbetsmiljöavsnittet** hänvisar till *Arbetsmiljöledning för projektverksamheten*.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-R01 Arbetsmiljöplanering och riskanalys](#)

4.2.3. KMA-pärm

I varje projekt och på varje byggarbetsplats ska det finnas en KMA-pärm som innehåller all den information som kan hänföras till kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöområdet. Pärmen upprättas under planeringsfasen och ska vara komplett i samband med arbetsplatsens etablering.

- KMA-planen (se ovan)
- Arbetsmiljöplan med bilagor (gäller även om arbetsmiljöplanen upprättats av annan BAS-P)
- Förteckning över projektets kontrollplaner
- Eventuella arbetsberedningar
- Beredningsplan vid olycka och akut sjukdom samt räddningsplan för fallolycka
- Anhöriglista

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-Ro3 Upprättande av KMA-pärm](#)

4.2.4. Egenkontroller i utförandet

I planeringsfasen ska projektspecifika kontrollplaner upprättas så att Borga kan vara beställaren behjälplig med kontroller för de delar som ingår i Borgas leverans.

I upprättandet av kontrollplanerna ska Borgas egenkontroller samordnas med den kontrollansvariges (KA:s) kontrollpunkter enligt PBL.

Kontrollplanerna ska entydigt utvisa vad som ska kontrolleras, vem som är ansvarig för att kontroll utförs, när kontroll ska ske och mot vad kontrollresultaten ska ställas i relation till.

En förteckning över projektets kontrollplaner ska finnas i KMA-planen.

4.2.5. Arbetsmiljösamordning i Planering och projektering (BAS-P)

Planering och projektering ska ske i så god tid före arbetets utförande att det är möjligt att samordna arbetena utan att arbetsmiljörisker uppstår på grund av tidsbrist vid samordningen. Om Borga är utsedd till BAS-P är det i normalfallet projektledaren som ansvarar för dessa samordningsuppgifter.

BAS-P samordnar och sammanställer de underlag som tas fram av de olika entreprenörerna och ansvarar för att projekteringsledning, arbetsledning och projektörer arbetar fram en samlad riskanalys för projektet. Detta ska sammanställas i den **arbetsmiljöplan** som ska finnas innan en byggarbetsplats etableras. Om byggherren har utsett en annan BAS-P än Borga, är det projektledarens ansvar att leverera riskanalys och åtgärder för Borgas arbetsmoment till utsedd BAS-P.

4.2.5.1. Arbetsmiljöplanens huvuddelar

- En beskrivning av hur arbetsmiljöarbetet i projektet organiseras.
- Beskrivningar av de aktiviteter som ska förhindra olycksfall i form av en risksammanställning och planerade åtgärder/arbetsberedningar för att förebygga dessa risker.
- De allmänna ordnings- och skyddsregler som ska tillämpas på byggarbetsplatsen.

Dessutom ska det finnas en signaturlista som visar att alla på arbetsplatsen tagit del av innehållet.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-Ro2 Arbetsmiljösamordning BAS-P](#)

4.2.6. Riskanalys

Före starten av ett nytt projekt (eller tillkommande/oplanerade arbetsuppgifter på byggarbetsplatsen) ska en riskanalys göras för att identifiera vilka faror som kommer finnas och hur dessa skall hanteras. Riskanalys utförs i stegen *riskinventering med riskbedömning* och utformning av *åtgärder*.

Riskanalysen och åtgärdsbeskrivningar ska sammanställas av BAS-P och utgör grundläggande delar av projektets arbetsmiljöplan.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-Ro1 Arbetsmiljöplanering och riskanalys](#)

4.2.7. Arbetsberedningar

Arbetsberedningar ska utföras och upprättas för kritiska aktiviteter och arbetsmoment inom områdena kvalitet, miljö och arbetsmiljö, som också kan innebära risker av ekonomisk eller tidskritisk natur. Gemensamt för de identifierade aktiviteterna är att de behöver bli "rätt från början".

Arbetsberedningar ska genomföras med deltagande av de som ska utföra arbetena med målet att de ska gå smidigare, säkrare och utan onödiga avbrott. Aktiviteter kan identifieras som kritiska i riskanalysen, eller för att de omfattas av miljö- och/eller arbetsmiljölagstiftning.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-R04 Arbetsberedning](#)

4.2.8. Förhandsanmälan till Arbetsmiljöverket

Byggherren är ansvarig för inlämnande av förhandsanmälan till Arbetsmiljöverket om inte annat har överenskommit. I förhandsanmälan ska bland annat ska uppgifter om vilka som utses till BAS-P och BAS-U ska anges. Kravet att lämna in en förhandsanmälan gäller byggarbetsplatser:

- Där arbetet beräknas pågå under mer än 30 arbetsdagar och där fler än 20 personer vid något tillfälle sysselsätts samtidigt eller
- När det totala antalet persondagar beräknas överstiga 500.

4.2.9. Upphandling

Inköp av material och upphandling av underentreprenörer ska ske i enlighet med instruktionerna i kvalitetsledningssystemet, vilket säkerställer att rätt avtals- och leveransvillkor används.

Underentreprenörer ska genom kontrakt eller ordererkännande bekräfta att de accepterar att arbeta i enlighet med Borgas allmänna ordnings- och skyddsregler.

4.3. Projektering

4.3.1. Projekteringsansvaret

Den som projekterar har **projekteringsansvar**, vilket innebär en skyldighet att beakta de risker som konstruktionen kan medföra, både för dem som ska bygga och de som ska förvalta objektet.

Till byggskedet ska exempelvis följande arbetsmiljöaspekter hänföras:

- Taklutning, fallhöjd, skyddsräcken och ställningar
- Buller och damm
- Trånga utrymmen
- Väderskydd m.m.

Till förvaltningsskedet ska exempelvis följande arbetsmiljöaspekter hänföras:

- Takgångbryggor/bryggkonsoler
- Tillgänglighet
- Tillträdes- och skyddsanordningar för tak m.m.

4.3.2. Samordning med övriga projektörer

Den som projekterar måste koordinera sitt arbete så att BAS-P ges möjlighet att granska ritningar och tekniska beskrivningar (från samtliga projektörer), så att de olika arbetena på byggarbetsplatsen kan utföras säkert och inte skapar risker för varandra.

Ovanstående områden beskrivs i rutinen: [RE-ARB-R05 Arbetsmiljöaspekter i projektering](#)

4.4. Utförande

4.4.1. Arbetsmiljösamordning i Utförande (BAS-U)

Vid produktionsstart ska arbetsmiljöplanen överlämnas från BAS-P till BAS-U, som bland annat ansvarar för att revidera, anpassa och stämma av arbetsmiljöplanen löpande genom projektet.

Förutom att samordna arbetena så att inga olyckor sker, kontrollerar BAS-U bl.a. att:

- Arbetsmiljörelaterad information tillgängliggörs på byggarbetsplatsen.
- Information om eventuella kemikalier som används lämnats in av samtliga UE
- Maskiner är besiktigade, chaufförer har rätt utbildning samt att de som ska utföra aktiviteter där det krävs behörighetsutbildning och erfarenhet har relevant sådan.
- Eventuell samordning med arbetsmiljöansvarig och brandskyddsansvarig för fast driftställe upprättas, i det fall att entreprenaden utförs på sådant.

Om Borga är utsedd till BAS-U är det i normalfallet projekt- eller montageledaren som företräder Borga och ansvarar för dessa samordningsuppgifter.

Företrädare för BAS-U behöver inte alltid vara personligen tillgänglig på byggarbetsplatsen. Det ska emellertid finnas uppgift hur man får tag på BAS-P under den tid som arbetena pågår (anges i arbetsmiljöplanen).

4.4.1.1. Riskanalys under utförandet

Vid start av ett nytillkommet/oplanerat arbetsmoment ska en ny riskanalys utföras. Dessutom kontrolleras att de risker som identifierades i planeringsskedet fortfarande är aktuella.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-Ro7 Arbetsmiljösamordning BAS-U](#)

4.4.2. Allmänna ordnings- och skyddsregler

För att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö på arbetsplatsen ska det finnas [allmänna ordnings- och skyddsregler](#) som gäller alla som vistas inom Borgas arbetsområde. De allmänna reglerna kompletterar, men ersätter inte, gällande lagar och föreskrifter.

Reglerna ska omfatta följande områden:

- Identifikation och närvaroregistrering
- Regler för säkert beteende och ordning på arbetsplatsen
- Informationsgivning och säkerhetsintroduktion
- Hantering gällande personlig skyddsutrustning och skyddsanordningar
- Instruktioner om vanligt förekommande risker på arbetsplatsen
- Hantering av avfall och farliga ämnen
- Alkohol och droger
- Disciplinära åtgärder

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [E-ARB-Ro7 Skyddsarbete på byggarbetsplatsen](#)

4.4.3. Arbetsområdets logistik och trafikflöde

1.1.1.1. Arbetsplatsdispositionsplan (APD-plan)

En del av etableringsrutinen är att planera en trygg och säker arbetsplats. Detta ska utgå från projektets bästa samt så att påverkan på tredje man blir så liten som möjligt. En APD-plan ska visa hur arbetsplatsen är tänkt att disponeras med hänsyn till materialleveranser, transporter, materialförvaring, parkeringsplatser, placering av bodar och skyddsutrustning etc.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [E-ARB-Ro8 Arbetsplatsdisposition \(APD-plan\)](#)

1.1.1.2. Trafikanordningsplan (TA-plan)

Trafikanordningsplan ska upprättas där byggverksamheten väsentligt påverkar den allmänna trafiken. TA-planen ska visa hur tillfälliga trafiklösningar, vägmärken och skyddsanordningar upprättas för att uppnå bibehållen trafiksäkerhet.

4.4.4. Möten under entreprenaden

Möten med under- och sidoentreprenörer ska ske löpande under projektets gång, där vi gemensamt eller enskilt med respektive underentreprenör diskuterar arbetsmiljöfrågor, tider, ekonomi, kvalitet och miljö etc.

Exempel på möten som ska genomföras under entreprenaden är:

- Säkerhetsgenomgång
- Byggmöten
- Enskilda UE-möten
- Arbetsberedningar

4.4.5. Under- och sidoentreprenörers ansvar

Varje under- och sidoentreprenör ska se till att den egna personalen tar del av KMA-pärmen och Borgas allmänna ordnings- och skyddsregler.

Varje entreprenör tillhandahåller eventuella särskilda skyddsanordningar samt personliga skyddsutrustningar för sina anställda och svarar för att dessa fortlöpande besiktigas och underhålls.

Förskjutning och/eller inarbetning av arbetstid får inte ske utan överenskommelse med BAS-U.

4.4.6. Skyddsronder

Skyddsronder ska genomföras kontinuerligt. I projekt med en etableringstid som är längre än en månad ska skydds rond genomföras var 14:e dag, om inte annat beslutas på arbetsplatsen. Arbetsmiljöansvarig från varje underentreprenör ska närvara om så begärs.

I korta etableringar i mindre omfattande entreprenader fokuseras säkerhetsarbetet till säkerhetsintroduktionen och etableringsrutinen som kan kompletteras med relevanta kontroller enligt checklista för skyddsronder.

4.4.7. Dagbok

I dagboken ska anteckningar om händelser som är av betydelse för projektets planering och som exempelvis kan ge upphov till förseningar eller eventuella störningar föras. Borgas byggdagbok förs digitalt i dokumenthanteringssystemet Borga Docs.

4.4.8. Besiktningskrav för maskiner

Grävmaskiner, kranar, lyftanordningar, hissar och liknande utrustningar måste besiktigas med vissa tidsintervall. Utrustning som saknar aktuell uppgift om godkänd besiktning får ej användas.

Besiktningsintyg ska uppvisas för BAS-U innan några arbeten får påbörjas.

4.4.9. Förarbevis för maskiner

Där förarbevis krävs ska detta kunna uppvisas. För maskindrivna lyftanordningar (liftar, kranar och truckar) skall giltiga körtillstånd som är utgivna av förarens arbetsgivare kunna uppvisas.

Förarbevis ska uppvisas för BAS-U innan några arbeten får påbörjas.

4.4.10. Tillståndsansvarig för heta arbeten

Tillståndsansvarig ska alltid finnas på plats när heta arbeten genomförs.

Släckutrustning ska finnas på arbetsplatsen. Släckutrustning och utrymningsvägar ska vara skyltade och dess placeringar ska vara utmärkt på APD-plan.

4.4.11. Ställningsplan

Det är obligatoriskt att upprätta en plan för uppförande, användning eller nedmontering av arbetsställningar. Den som leder arbetet med att uppföra, göra väsentliga ändringar i, och montera ned ställningen ska ha tillgång till planen och även se till att de som utför arbetet har tillgång till den.

Om flera arbetsgivare ska använda ställningen, ska ställningsplanen även lämnas vidare till byggarbetsmiljösamordnaren för utförandeskedet (BAS-U). Arbetsmiljöverket kan begära att planen tillhandahålls i samband med inspektion eller annan tillsyn.

4.4.12. Hantering av kemikalier

Hos BAS-U ska det finnas en förteckning över alla kemikalier som används på arbetsplatsen samt utskrivna säkerhetsdatablad. Under- och sidoentreprenörer ska överlämna säkerhetsdatablad för de farliga ämnen som hanteras av dem på arbetsplatsen till BAS-U.

Om farliga ämnen måste användas är det arbetsledningens ansvar att ge information om vilka risker som varje ämne kan medföra och vilka skyddsåtgärder som behöver vidtas.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-MLJ-R03 Kemikaliehantering på arbetsplatsen](#)

4.4.13. Nödläge

4.4.13.1. Beredskap vid akut olycka och sjukdom

Akuta sjukdomar och olyckor uppkommer hastigt och kräver snabb hjälp. Akuta olyckor kan vara fallolyckor, skärskador och trafikolyckor som sker i samband med resor till och från arbetsplatsen. Akuta sjukdomar kan vara hjärtinfarkter, allergiska reaktioner, epileptiska eller astmatiska anfall.

Om en person blir skadad eller akut sjuk ska hjälpinsatser kunna genomföras direkt. Det kan exempelvis vara att hålla en person vid liv genom hjärt- och lungräddning fram till att ambulansen kommer eller att minska skadorna genom att spola ögonen om någon har fått stänk av frätande ämne.

Som stöd i akuta situationer ska det alltid finnas [beredskapsplan vid olycka och akut sjukdom](#) samt [räddningsplan för fallolycka](#). Dessa instruktioner skall ingå i arbetsplatsens säkerhetsintroduktion.

4.4.13.2. Rapportering av olyckor och tillbud

Alla på arbetsplatsen ska rapportera olyckor och tillbud till arbetsplatsledning och/eller skyddsombud.

Arbetsledningen ska rapportera vidare till projektledningen och övriga berörda och se till att en avvikelserapport upprättas i Borgas system för avvikelshantering. Projektledningen ansvarar för att rapportera tillbudet till Arbetsmiljöverket.

4.4.13.3. Krisledning

För stöd och hjälp i en allvarlig krissituation har Borga en krisledningsgrupp som verkar och agerar i en krissituation. Krisledningen sammankallas bland annat vid händelser med allvarliga skador/dödsfall, brand eller annan plötslig och oväntad skada på någon av företagets anläggningar.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [RE-ARB-R09 Hantering av nödläge](#)

4.4.14. Arbetsmiljöinformation på arbetsplatsen

Det är av största vikt att samtliga på byggarbetsplatsen kan ta del av arbetsmiljörelaterad information när de själva önskar. Informationen ska tillgängliggöras enligt följande.

4.4.14.1. Säkerhetsgenomgång

Alla som är verksamma på arbetsplatsen ska genomgå en säkerhetsintroduktion innan några arbeten får påbörjas. Borgas säkerhetsintroduktion omfattar bland annat genomgång av arbetsmiljöplanen, de allmänna ordnings- och skyddsreglerna, beredskapsplan, instruktioner i händelse av nödfall mm.

4.4.14.2. KMA-pärm

KMA-pärmen ska finnas i manskapsboden, eller i kontorsboden i det fall sådan finns.

4.4.14.3. Information som ska anslås

På anslagstavla i manskapsbod ska följande anslås:

- Arbetsmiljöplanen
- Borgas allmänna ordnings- och skyddsregler
- Arbetsplatsdisposition (APD-plan) och eventuell trafikanordningsplan (TA-plan)
- Nödskyltar
- Vilka som är utbildade i livräddning
- Beredskapsplan för akut olycka eller sjukdom
- Förhandsanmälan till Arbetsmiljöverket
- Protokoll från genomförda skyddsronder

Ställningsplan skall fästas på byggställningen.

4.4.14.4. Skyltning på arbetsplatsen

Entreprenör ska enligt lagstiftningen skydda tredje man från risker som finns på arbetsplatsen. En åtgärd för att skydda tredje man är att informera om riskerna och vilka krav som gäller för att vistas på arbetsplatsen.

Skyltning ska därför finnas i anslutning till arbetsområdets in- och utfartsleder. Skylten skall upplysa om att skydds- och ordningsregler gäller, krav gällande identifikation, skyddsutrustning och varna för faror på arbetsplatsen.

Ovanstående område beskrivs i rutinen: [E-ARB-RO7 Skyddsarbete på byggarbetsplatsen](#)